

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

Βασίλης Νικολετόπουλος

Συντονιστής ΟΕ με ΣΒ,ΔΔ,ΑΚ

19.10.10

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

Περιεχόμενα

- Τι είναι ανάπτυξη
- Τι δεν [πρέπει να] είναι 'ανάπτυξη'
- Διατιθέμενα μέσα
- Η Ελλάδα σήμερα
- Ενδεικνυόμενα μέσα
- Συμπέρασμα

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

1. Τι είναι ανάπτυξη...

- Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν = Αγοραία αξία συνόλου παραγομένων προϊόντων & υπηρεσιών = Συνολική κατανάλωση [consumer, investment & government] + Αξία εξαγωγών - Αξία εισαγωγών
- Άρα ανάπτυξη είναι μόνον η αύξηση του ΑΕΠ...
- **...αλλά δεν πρέπει να είναι οποιαδήποτε αύξηση ...**
- ...αντίθετα, πρέπει να έχει ποιοτικά χαρακτηριστικά
- Κοινωνικές & περιβαλλοντικές διαστάσεις
- Πρέπει όντως να θεωρείται 'χαμένη' η δεκαετία για την Ιαπωνία, με πολύ μικρό μόνον ρυθμό ανάπτυξης αλλά ανεργία μόλις 3-4%?
- 'Κριτήρια Sarkozy: όχι μόνο ΑΕΠ', αλλά & εναλλακτικοί, Βουταν κ.ά

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

1. ...Τι είναι ανάπτυξη

- Υπόβαθρο για την ανάπτυξη: μακροοικονομία, παραγωγικότητα, κοινωνική νοοτροπία
- Α.Καλλ.: Προσοχή, λέγεται πολύ εύκολα, υλοποιείται πολύ δύσκολα και σε βάθος χρόνου. Θέλει πρόγραμμα, σοβαρότητα, δουλειά, συνέπεια [είδη σε ανεπάρκεια στον τόπο μας]
- Σ.Σταυρ: Λέμε γενικά 'ανάπτυξη' & όλοι συμφωνούμε, όταν πάμε όμως να εξειδικεύσουμε θα τσακωθούμε!

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

2. Τι δεν [πρέπει να] είναι 'ανάπτυξη'...

- Η απλή μεγέθυνση
- Κατανάλωση και εισαγωγές, αντί επενδύσεις & εξαγωγές
- Η υπερχρέωση κρατών, πολιτειών, ΟΤΑ, εταιριών, ιδιωτών
- Στο ΕΣΠΑ 'κουρεία, κομμωτήρια κλπ' [Μ.Χρυσοχοϊδης], δύο bars στον Πειραιά!...
- Τα 'βιομηχανικά' κουφάρια στη Θράκη
- Οι υπερβολές [Ολυμπιακοί, Μεσογειακοί] και οι φούσκες

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

2. ...Τι δεν [πρέπει να] είναι 'ανάπτυξη'...

- Η συνέχιση κατάχρησης επιδοτήσεων δήθεν βιομηχάνων ή αγροτών
- Η ίδρυση αναρίθμητων ΑΕΙ/ΤΕΙ και η κατάργηση της βάσης του '10' ώστε να ενισχυθούν 'ρουματζήδες' και καφετέριες
- Η επιμήκυνση της στρατιωτικής θητείας για 'μείωση' ανεργίας νέων
- Η μετατόπιση παραλιακής Αθηνών-Σουνίου προς τα ενδότερα ώστε να 'αξιοποιηθεί' μία ακόμη τεράστια ζώνη
- Η δημιουργία πλήθους νέων γηπέδων γκόλφ χωρίς να έχει εξασφαλισθεί βιώσιμη παροχή νερού, πχ με αφαλάτωση
- Τα κίνητρα εισαγωγής αυτοκινήτων

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

2. ...Τι δεν [πρέπει να] είναι 'ανάπτυξη'

- Η διατήρηση ή και άνοδος ενός πλαστού επιπέδου ζωής
- ...με δάνεια για εισαγωγές
- Άρα η 'ανάπτυξη' δεν είναι πανάκεια
- Έχει πολλά & σημαντικά προαπαιτούμενα
- Προτού σπείρουμε ένα χωράφι: το καθαρίζουμε από τις πέτρες, το ξεχορταριάζουμε, το οργώνουμε

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

3. Διατιθέμενα μέσα: θεωρία, διεθνής πρακτική...

Κριτήρια ΟΟΣΑ, Παγκόσμιας Τράπεζας:

- Ανταγωνιστικότητα
- ΑΕΠ, κατά κεφαλήν κλπ
- Θεσμοί: πόσο προστατεύεται ο επενδυτής?
- Υποδομές: μεταφορές, επικοινωνίες
- Μακροοικονομικό περιβάλλον
- Υγεία και εκπαίδευση
- Efficiency των αγορών αγαθών
- Συνολικός συντελεστής φορολογίας

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

3. ...Διατιθέμενα μέσα: θεωρία, διεθνής πρακτική

- Εμπειρίες ΔΝΤ
- Μακροοικονομικά
- Διαρθρωτικά: εργασιακό, ασφαλιστικό, δημόσιος τομέας, ΔΕΚΟ
- Παραγωγικότητα → Ανταγωνιστικότητα
- Δημοσιονομική πολιτική: Φορολογικά κίνητρα?
- Νομισματική πολιτική: επιτόκια, ισοτιμία νομίσματος
- Επιχορηγήσεις: ποιών τομέων?, με ποιά κριτήρια?

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

4. Η Ελλάδα σήμερα...

- 'Πολυτραυματίας' – κοινωνικός/πολιτικός/οικονομικός
- Ιατρική/φαρμακευτική αγωγή πρέπει να δοθεί με μεγάλη προσοχή στις αλληλεπιδράσεις & παρενέργειες...
- Δικαιώματα χωρίς υποχρεώσεις
- 'Φταίνε οι άλλοι'
- Βραχυπρόθεσμη θεώρηση – 'αρπαχτή'

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

4. ...Η Ελλάδα σήμερα...

- Πολλοί νοσταλγούν το μοντέλο 'χτίζω με μαύρα, με δανεικά, καταχρώμενος τις επιδοτήσεις και καταστρέφοντας το περιβάλλον'
- Προβληματική και διεφθαρμένη δημόσια εκπαίδευση αλλά και προγράμματα εκπαίδευσης στον ιδιωτικό τομέα
- 'Κοινωνικές' παροχές και εκδηλώσεις, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο: ευκαιρία σπατάλης & πλουτισμού
- Ευθύνεται περισσότερο η πλευρά των ψηφοφόρων ή εκείνη των πολιτευομένων?

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

4. ... Η Ελλάδα σήμερα...

- Όμως ξεκίνησε προσπάθεια που μπορεί να εξελιχθεί σε ιστορική
- Προέχει η αποκατάσταση της αξιοπιστίας της χώρας
- Νομισματική πολιτική, δηλ. επιτόκια & ισοτιμία νομίσματος: βρίσκονται πιά εκτός Ελληνικού ελέγχου
- Άμεση έμφαση σε μακροοικονομικά, δηλ. στην μείωση χρέους και ελλειμμάτων
 - Μνημόνιο + εξόντωση της φοροδιαφυγής
- Επίσης σε διαρθρωτικά: εργασιακό, ασφαλιστικό, δημόσιος τομέας, ΔΕΚΟ, παιδεία, εκπαίδευση, επαγγέλματα
 - Μνημόνιο + αλλαγή 'Ελληνοτροπίας'

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

4. ... Η Ελλάδα σήμερα...

Διεθνείς Κίνδυνοι

- κατάσταση παγκόσμιας οικονομίας...
- ...που ίσως φέρει αυστηρότερη δημοσιονομική πολιτική στην ΕΕ
- φούσκα μετοχών & real estate σε Αν. Ασία – Ειρηνικό
- διεθνείς αυξήσεις τιμών τροφίμων

Ελληνικοί Κίνδυνοι

- προσφυγές κατά του μνημονίου
- κοινωνικές ταραχές
- κυβερνητική κόπωση

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

5. Ενδεικνυόμενα μέσα για την Ελλάδα 2010+..

Γενικά

- Ριζικές βελτιώσεις μακροοικονομικού & διαρθρωτικού πλαισίου: αναφέρθηκε παραπάνω...και σε προτάσεις του 'Αξιότης'
- Αρχικά, ίσως 'αρνητική ανάπτυξη' → εσωτερική υποτίμηση
- Φορολογική σταθερότητα για επενδυτές: ναι, αλλά μόλις περάσουμε τον 'κάβο'
- Έμφαση σε παιδεία & εκπαίδευση: αξιολόγηση παντού, διατήρηση 'δωρεάν παιδείας' μόνο για μη έχοντες, σύνδεση με την παραγωγή, κατάργηση ασύλου
- Ενθάρυνση της [υγιούς] επιχειρηματικότητας

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

5. ...Ενδεικνυόμενα μέσα για την Ελλάδα 2010+..

Γενικά

- Προστασία των πραγματικά αναξιοπαθούντων
- Άνοιγμα κλειστών αγορών: κατά περίπτωση και με προσοχή
- Επαναπατρισμός λαθρομεταναστών
- Ποινές σε παραβάτες: φοροδιαφυγή, δωροδοκία, υπεξαίρεση ΦΠΑ...
- Κυβέρνηση Εθνικής Σωτηρίας

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

5. ...Ενδεικνυόμενα μέσα για την Ελλάδα 2010+...

Ανά κλάδο:

- Τουρισμός, ναυτιλία, αγροτικός τομέας, υπηρεσίες, αλλά & βιομηχανία
- Τρόπος επιλογής κλάδων προς ενίσχυση
 - ποιοί νομίζουμε ότι είναι?
 - ποιός πρέπει να τους διαλέγει, το κράτος ή οι ιδιώτες?
- Μεγάλες [Παμπούκης] ή μικρές [Αρ.Δοξιάδης] επενδύσεις?

- *Πρωτογενής τομέας*
 - αναδιάρθρωση & καθετοποίηση αγροτικής παραγωγής
 - ορυκτοί πόροι & ιδίως οι νέοι 'χρυσός και πετρέλαιο'

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

5. ...Ενδεικνυόμενα μέσα για την Ελλάδα του 2010+...

- *Δευτερογενής τομέας & κατασκευές*
 - επιλεγμένοι βιομηχανικοί κλάδοι με συγκριτικό πλεονέκτημα
 - ενέργεια: ΑΠΕ + επαναξιολόγηση λιθάνθρακα, πυρηνικής.
Απελευθέρωση αγοράς ΗΕ & νέες περιβαλλοντικές απαιτήσεις [αέριο, ΑΠΕ, CO₂] → αύξηση τιμής ΗΕ
 - εξοχικές κατοικίες για αλλοδαπούς υψηλού εισοδήματος
 - ξένες επενδύσεις σε απαραίτητες υποδομές πχ λιμάνια & τραίνα, πιθανώς με Κίνα λόγω εμπειρίας σε τριτοκοσμικές χώρες. Ασφάλεια εργαζομένων!
 - ιδιωτική πολεοδόμηση

"Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;"

5. ...Ενδεικνυόμενα μέσα για την Ελλάδα του 2010+

- *Τριτογενής τομέας*

- μη κρατικά/ μη κερδοσκοπικά ξενόγλωσσα πανεπιστήμια

- έρευνα και ανάπτυξη, με έμφαση στις εφαρμογές

- κινητοποίηση Ελληνόκτητης ναυτιλίας

- εμπόριο?

- λοιπές υπηρεσίες: χρηματοοικονομικές, νοσοκομειακές, τρίτης ηλικίας...

- Στ. Μάνος: 'ανάπτυξη βασισμένη στην παιδεία, στον πολιτισμό και στο περιβάλλον' – υλοποίηση?

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

6. Συμπέρασμα

- Προέχει η σταθεροποίηση και η αποκατάσταση της διεθνούς αξιοπιστίας της χώρας
- Η ανάπτυξη θα έρθει αμέσως μετά...
- ...αλλά δεν είναι πανάκεια & πρέπει να έχει άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά ώστε να μην οδηγήσει σε νέα φούσκα
- Χρειάζεται ένα Όραμα... που θα προσδώσει Νέα **Νοοτροπία**
- Απαιτούνται νέοι θεσμοί αλλά & έξυπνο social & economic engineering, δηλ. κατάλληλα εργαλεία και στόχευση
- **Δεν πρόκειται για χαμένη υπόθεση – ο πόλεμος μπορεί να κερδηθεί!**

'Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Πανάκεια, χαμένη υπόθεση ή νέα φούσκα;'

Ευχαριστώ πολύ
BN